

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 6. maj 2013
Kontor: Sikkerheds- og Forebyggelseskontoret
Sagsbeh: Jean Elisabeth Hørdum
Sagsnr.: 2013-0037-0038
Dok.: 758905

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 17 (L 161), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 24. april 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V).

Morten Bødskov

/

Henrik Hjort Elmquist

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 17 (L 161) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvilke forskelle der vil være i reglerne under hhv. den nuværende lovgivning og efter lovforslaget får virkning, i forhold til hhv. sletning af oplysninger, tilsyn med sletning og i hvilket omfang PET vil være omfattet af arkivlovens bestemmelserne om overdragelse af materiale til Rigsarkivet?”

Svar:

1. De gældende regler for sletning af oplysninger hos Politiets Efterretningstjeneste er fastsat i Justitsministeriets retningslinjer af 7. december 2009 for Politiets Efterretningstjenestes behandling af personoplysninger mv. (2009-retningslinjerne). Reglerne er beskrevet i pkt. 4.1.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2009-retningslinjerne indeholder frister for, hvor længe Politiets Efterretningstjeneste må opbevare oplysninger om fysiske og juridiske personer. Reglerne er udformet på en sådan måde, at hvis efterretningstjenesten, når den pågældende frist er nået, ønsker at opbevare oplysningerne i længere tid, skal sagen forelægges for Wamberg-udvalget.

Det følger eksempelvis af 2009-retningslinjerne, at når en registrering af en dansk statsborger, herboende udlænding eller en organisation eller virksomhed hjemmehørende i Danmark ønskes opretholdt i mere end 10 år efter registreringens oprettelse, skal dette spørgsmål forelægges Wamberg-udvalget.

Derimod skal registreringer af ikke-herboende udlændige samt organisationer eller virksomheder, der ikke er hjemmehørende i Danmark, først forelægges Wamberg-udvalget, hvis registreringen ønskes bevaret i mere end 20 år fra oprettelsen.

I samtlige tilfælde, hvor Wamberg-udvalget har godkendt en forlængelse af en registrering ud over henholdsvis 10 eller 20 år, skal spørgsmålet om registreringens opretholdelse på ny forelægges for Wamberg-udvalget til godkendelse senest hvert femte år.

Det følger endvidere af retningslinjerne, at bevaring af sager vedrørende efterretningstjenestens virksomhed – de såkaldte journalsager – skal forelægges for Wamberg-udvalget, hvis tjenesten ønsker at bevare dem ud

over 20 år efter sagens oprettelse.

For sager af historisk interesse gælder der særlige regler. Sådanne sager destrueres ikke ved sletning af sagerne i registre, databaser eller journalsystemer, men overføres i stedet til Statens Arkiver. Reglerne herom findes i arkivloven og bestemmelser udstedt i medfør heraf. Kan sager, der skal afleveres til Statens Arkiver, af praktiske eller sikkerhedsmæssige årsager ikke overføres til Statens Arkiver, opbevares de, indtil overførsel kan ske, på et historisk arkiv hos efterretningstjenesten, hvortil der gælder særlige adgangsbegrænsninger.

2. Med lovforslaget foreslås en række ændringer i reglerne om sletning af oplysninger hos Politiets Efterretningstjeneste. Samtidig etableres der med loven et nyt tilsyn til afløsning af Wamberg-udvalget, som bl.a. skal føre kontrol med, at reglerne om sletning af oplysninger overholdes.

Det følger af lovforslagets § 9, stk. 1, at efterretningstjenesten – medmindre andet følger af lov eller bestemmelser fastsat i medfør af lov – skal slette oplysninger om fysiske og juridiske personer, der er tilvejebragt som led i undersøgelser eller efterforskning rettet mod sådanne personer, når der ikke i forbindelse med undersøgelsen eller efterforskningen er tilvejebragt nye oplysninger inden for de seneste 15 år.

Baggrunden for tidsgrænsen på 15 år er nærmere beskrevet i pkt. 4.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Heraf fremgår, at tidsgrænsen bl.a. er fastlagt ud fra en vurdering af, at der i almindelighed ikke vil være et efterretningsmæssigt behov for oplysninger om fysiske og juridiske personer, der er tilvejebragt i forbindelse med en undersøgelse eller efterforskning, hvis der ikke i en periode på 15 år er tilvejebragt nye oplysninger som led i undersøgelsen eller efterforskningen.

I de undtagelsestilfælde, hvor væsentlige hensyn til efterretningstjenestens opgaver gør det nødvendigt at beholde sådanne oplysninger længere end 15 år, vil efterretningstjenesten have mulighed herfor efter den foreslåede § 9, stk. 2.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at en sådan beslutning forudsætter, at oplysningerne fortsat er aktuelle. En undtagelse fra sletning kan f.eks. ske, hvis oplysningerne vil kunne være relevante i forbindelse med andre undersøgelser eller efterforskninger, der på tidspunktet verserer hos efterretningstjenesten. Det kan også ske, hvis oplysningerne vil kunne

være relevante i forbindelse med en igangværende efterforskning, som det øvrige politi foretager. Oplysningerne vil skulle slettes, så snart begrundelsen for at undlade sletning ikke længere er til stede. Det forudsættes, at efterretningstjenesten orienterer tilsynet om tjenestens beslutninger om at undlade sletning af oplysninger efter stk. 2.

Den overordnede slettefrist i lovforslagets § 9, stk. 1, forudsættes desuden suppleret af mere detaljerede slettefrister for behandling af oplysninger i bl.a. efterretningstjenestens databaser mv. Som anført i pkt. 4.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger forudsættes bemyndigelsen i lovforslagets § 7, stk. 3, og § 8, stk. 3, således udnyttet til bl.a. at fastsætte mere detaljerede slettefrister for behandling af oplysninger i bl.a. efterretningstjenestens databaser mv. Det forudsættes i den forbindelse, at Justitsministeriet drøfter sådanne regler med tilsynet.

I det samtidigt fremsatte lovforslag til ændring af lov om etablering af et udvalg om forsvarets og politiets efterretningstjenester (L 162) forudsættes endvidere, at regeringen forud for udstedelse af retningslinjer for tjenesternes virksomhed skal underrette udvalget om indholdet af disse, således at udvalgets eventuelle synspunkter kan indgå i regeringens samlede overvejelser. Regler om mere specifikke slettefrister for Politiets Efterretningstjeneste vil være omfattet af denne underretningsforpligtelse.

3. Politiets Efterretningstjeneste er som nævnt i pkt. 1 omfattet af arkivlovens regler. Sager af historisk interesse destrueres således ikke ved sletning af sagerne i efterretningstjenestens databaser eller journalsystemer, men overføres i stedet til Statens Arkiver.

Det bemærkes i den forbindelse, at det i bemærkningerne til lovforslagets § 9 forudsættes, at Justitsministeriet fastsætter regler, der begrænser efterretningstjenestens mulighed for at behandle oplysninger, som skulle være slettet, men ikke er blevet det som følge af bestemmelser fastsat i anden lovgivning, f.eks. fordi oplysningerne er af historisk interesse. Det vil bl.a. fremgå af disse regler, at efterretningstjenesten skal opbevare sager, der af praktiske eller sikkerhedsmæssige årsager ikke overføres til Statens Arkiver, på et historisk arkiv hos tjenesten, hvortil der gælder særlige adgangsbegrænsninger.